

Παρουσίαση δίγλωσσης έκδοσης Ψαλτηρίου στο Βουκουρέστι - Ένα εξαιρετικό εκδοτικό και πνευματικό γεγονός

[Πατριαρχία](#) / [Πατριαρχείο Ρουμανίας](#)

Με πλήθος κόσμου πραγματοποιήθηκε σήμερα το απόγευμα, Τρίτη 15 Ιουλίου 2025, στην Αίθουσα Πατριάρχης Θεόκτιστος του Πατριαρχικού Μεγάρου στο Βουκουρέστι, η επίσημη παρουσίαση της δίγλωσσης έκδοσης - Ελληνική και Ρουμανική - του Ψαλτηρίου.

- **ΒΟΥΚΟΥΡΕΣΤΙ - ΑΠΟΣΤΟΛΗ:** Φωτογραφίες/Ραφαήλ Γεωργιάδης, ope.gr
- **Επιμέλεια:** Δημήτριος Χ. Παπαδόπουλος

Η εκδήλωση αυτή πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο της επίσκεψης του Καθηγουμένου της Ι.Μ.Μ. Βατοπαιδίου στο Βουκουρέστι, η οποία με τη σειρά της

εντάσσεται στις θεολογικές και ακαδημαϊκές εκδηλώσεις που διοργανώνει το Πατριαρχείο με αφορμή την εκατονταετηρίδα της ανύψωσης της Εκκλησίας της Ρουμανίας σε Πατριαρχείο.

Η σημαντική αυτή έκδοση αποτέλεσε καρπό της συνεργασίας μεταξύ των Αγιορειτών πατέρων της Ιεράς Μεγίστης Μονής Βατοπαιδίου, και ομάδας καθηγητών της Θεολογικής Σχολής Πατριάρχης Ιουστινιανός του Πανεπιστημίου του Βουκουρεστίου, υπό την καθοδήγηση του Αιδεσιμολογιώτατου Πρωτοπρεσβυτέρου και Καθηγητή Κωνσταντίνου Κόμαν. Σημειώνεται ότι η ίδια συνεργασία είχε οδηγήσει το 2022 στην επίσης δίγλωσση έκδοση της Καινής Διαθήκης.

Ιδιαίτερότητα δε της εν λόγω έκδοσης αποτελεί το γεγονός ότι αποδίδεται η εκδοχή του Ψαλτηρίου, η οποία διασώζεται σε βυζαντινά χειρόγραφα, ενώ είναι εμπλουτισμένο με αυθεντικές βυζαντινές μικρογραφίες που προέρχονται από χειρόγραφα, τα οποία φυλάσσονται στην Ι.Μ.Μ. Βατοπαιδίου.

Στην προσφώνησή του ο Μακαριώτατος Πατριάρχης Ρουμανίας κ.κ. Δανιήλ τόνισε ότι αμφότερες οι εκδόσεις αποτελούν μια μαρτυρία *“των καλών σχέσεων φιλίας και κοινωνίας που υπάρχουν μεταξύ της Ιεράς Μεγίστης Μονής Βατοπαιδίου και του Πατριαρχείου Ρουμανίας”*.

Σημείωσε σε άλλο σημείο της ομιλίας του ότι *“η έκδοση ενός δίγλωσσου Ψαλτηρίου στα Ελληνικά και Ρουμανικά αποτελεί ένα εξαιρετικό εκδοτικό και πνευματικό γεγονός, εμπλουτίζοντας την λειτουργική, θεολογική και πολιτιστική κληρονομιά της Ρουμανικής και της παγκόσμιας Ορθοδοξίας”*.

Αντιφωνώντας ο Γέροντας Εφραίμ αναφέρθηκε στο περιεχόμενο του Ψαλτηρίου και στην αγάπη μεταξύ των δυο Ορθόδοξων λαών, Ελλήνων και Ρουμάνων, ενώ δεν παρέλειψε να αναφερθεί στην ενότητα της Εκκλησίας.

Στην εκδήλωση παραβρέθηκαν καθηγητές της θεολογικής σχολής και άνθρωποι των γραμμάτων και των τεχνών καθώς και η ελληνική αποστολή και η συνοδεία του Καθηγουμένου της Ι.Μ.Μ. Βατοπαιδίου.

Ο Πατριάρχης Ρουμανίας μετά την παρουσίαση του Ψαλτηρίου συναντήθηκε με τον Γέροντα Εφραίμ στα ιδιαίτερα γραφεία του Πατριαρχείου όπου έδωσε δώρα στον Καθηγούμενο και στους πατέρες της Μονής, εκφράζοντας γι' άλλη μια φορά τις ευχαριστίες του προς την βατοπαιδινή αδελφότητα.

Η αίθουσα όπου έγινε η παρουσίαση ήταν πλημμυρισμένη από κόσμο, ενώ έξω από το Πατριαρχικό Μέγαρο ο κόσμος είχε κατακλύσει τον προαύλιο χώρο.

Η προσφώνηση του Πατριάρχη Ρουμανίας

Με ιδιαίτερη πνευματική χαρά, συμμετέχουμε σήμερα, Τρίτη, 15 Ιουλίου 2025, στην Αίθουσα Πατριάρχης Θεόκτιστος του Πατριαρχικού Μεγάρου, στην εκδήλωση της επίσημης παρουσίασης του Ψαλτηρίου σε δίγλωσση έκδοση, Ελληνική και Ρουμανική, το οποίο αποτελεί καρπό έντονης συνεργασίας μεταξύ των Αγιορειτών πατέρων της Ιεράς Μεγίστης Μονής Βατοπαιδίου, και ομάδας καθηγητών της Θεολογικής Σχολής Πατριάρχης Ιουστινιανός του Πανεπιστημίου του Βουκουρεστίου, υπό την καθοδήγηση του Αιδεσιμολογιωτάτου Πρωτοπρεσβυτέρου και Καθηγητή Κωνσταντίνου Κόμαν.

Το παρόν Ψαλτήριον, το οποίο τυπώθηκε στην Ελλάδα, στον τυπογραφικό οίκο Γράμμα, και δεμένο με κομψότητα με σκληρό εξώφυλλο στο βιβλιοδετείο Κυπρής, εκδίδεται υπό την αιγίδα της Ιεράς Μεγίστης Μονής Βατοπαιδίου, όπως και η δίγλωσση έκδοση της Καινής Διαθήκης, που δημοσιεύθηκε το 2022 από την ίδια ομάδα εργασίας, αποτελώντας μια αληθινή μαρτυρία των καλών σχέσεων φιλίας και κοινωνίας που υπάρχουν μεταξύ της Ιεράς Μεγίστης Μονής Βατοπαιδίου και του Πατριαρχείου Ρουμανίας.

Η παρουσίαση του Ψαλτηρίου σε δίγλωσση Ελληνική και Ρουμανική έκδοση πραγματοποιείται στο πλαίσιο της επισκέψεως στο Βουκουρέστι, από τις 11 έως τις 16 Ιουλίου 2025, του Πανοσιολογιωτάτου Αρχιμανδρίτη Εφραίμ, καθηγουμένου

της Ιεράς Μεγίστης Μονής Βατοπαιδίου, του Αγίου Όρου, και εντάσσεται στη σειρά των θεολογικών και ακαδημαϊκών εκδηλώσεων που διοργανώνονται από το Πατριαρχείο Ρουμανίας το 2025, για να εορταστεί η εκατονταετηρίδα από την ανακήρυξη της Ορθοδόξου Εκκλησίας της Ρουμανίας σε Πατριαρχείο και τα 140 χρόνια από την αναγνώριση της αυτοκεφαλίας της από το Οικουμενικό Πατριαρχείο.

Στην πνευματικότητα της Ορθοδόξου Εκκλησίας, το Ψαλτήριον κατέχει μια ιδιαίτερα εξέχουσα θέση, αποτελώντας εμβληματικό βιβλίο της Παλαιάς Διαθήκης, αλλά και ανεξάντλητη πηγή προσευχής, δοξολογίας και πνευματικής ανύψωσης, που εκφράζει όλες τις ψυχικές καταστάσεις του ανθρώπου στον διάλογό του με τον Θεό: την αίνεση, την ευχαριστία, την μετάνοια, την ταπείνωση, την εμπιστοσύνη και την ικεσία για βοήθεια εν μέσω θλίψεων, πειρασμών και δοκιμασιών. Έτσι, το Ψαλτήριον χρησιμοποιείται τόσο στις εκκλησιαστικές ακολουθίες όσο και στην προσωπική προσευχή, συμβάλλοντας στην πνευματική οικοδομή των πιστών, στην κάθαρση από τα πάθη και στην ενίσχυση της πίστεώς τους.

εξαιρετικό εκδοτικό και πνευματικό γεγονός, εμπλουτίζοντας την λειτουργική, θεολογική και πολιτιστική κληρονομιά της Ρουμανικής και της παγκόσμιας Ορθοδοξίας. Πέρα από τον δίγλωσσο χαρακτήρα του, η μοναδικότητα αυτού του έργου έγκειται στο ότι το Ελληνικό κείμενο που περιλαμβάνεται στην παρούσα έκδοση αποδίδει την εκδοχή του Ψαλτηρίου που κυκλοφορούσε στα βυζαντινά χειρόγραφα, αποτελώντας μια επιστροφή στο εκκλησιαστικό-λειτουργικό κείμενο αυτού του βιβλικού βιβλίου, το οποίο είναι χαρακτηριστικό της Ορθοδόξου Ανατολής. Επιπλέον, το έργο εκδίδεται σε συνθήκες τυπογραφικής υπεροχής, εμπλουτισμένο με αυθεντικές βυζαντινές μικρογραφίες που προέρχονται από χειρόγραφα που φυλάσσονται στη βιβλιοθήκη της Ιεράς Μεγίστης Μονής Βατοπαιδίου. Αυτές οι εικόνες δεν είναι απλώς διακοσμητικά στοιχεία, αλλά αληθινές εικόνες του λόγου των Ψαλμών, που αποσκοπούν στην ανύψωση του νου και της καρδιάς προς τα θεία.

Επιπρόσθετα, η ιδιαιτερότητα αυτού του Ψαλτηρίου έγκειται στο ότι η μέθοδος εργασίας στη μετάφραση παραμένει πιστή και σέβεται την φιλολογική ακρίβεια, αλλά λαμβάνει υπόψη και άλλα κριτήρια που είναι χαρακτηριστικά ενός θεολογικού και λειτουργικού κειμένου: «συνέχεια με την παράδοση της μετάφρασης του Ψαλτηρίου στη Ρουμανική γλώσσα· ανανέωση όπου ήταν εμφανής η ανάγκη αποκατάστασης ενός βαθύτερου νοήματος του κειμένου· αποφυγή της επικάλυψης της ερμηνευτικής πράξης πάνω στη μεταφραστική, ώστε να παραμένει ανοιχτή η δυνατότητα πολλαπλών ερμηνειών που απορρέουν από τον αποφαιτικό

χαρακτήρα του βιβλικού κειμένου· επαλήθευση της κατανόησης που προκύπτει από τη φιλολογική και ιστορικο-κριτική έρευνα με την νηπτική και φιλοκαλική εμπειρία των Πατέρων της Εκκλησίας» (Επίλογος, σσ. 642-650).

Συνεπώς, αυτό το έργο αντικατοπτρίζει όχι μόνο την επιστημονική ακρίβεια και την πιστότητα στο εκκλησιαστικό κείμενο που μεταδίδεται από την βυζαντινή παράδοση, αλλά και την πνευματική ευαισθησία όσων εργάστηκαν με προσευχή και διάκριση στη μετάφραση και την έκδοσή του. Με το θεολογικό του περιεχόμενο και την καλλιτεχνική του παρουσίαση, αυτό το Ψαλτήριον καθιερώνεται ως ένα έργο πρωτοτυπίας στο σύγχρονο ορθόδοξο εκδοτικό τοπίο και ως πολύτιμο δώρο για την λειτουργική και προσωπική ζωή των πιστών.

Ως εκ τούτου, απευθύνουμε θερμά συγχαρητήρια και ευχαριστίες σε όλους όσους συνέβαλαν στην πραγματοποίηση αυτού του έργου, ιδιαιτέρως στον Πανοσιολογιώτατο Αρχιμανδρίτη Εφραίμ τον Βατοπαιδινό και σε όλη την αδελφότητα της Ιεράς Μεγίστης Μονής Βατοπαιδίου, οι οποίοι υποστήριξαν την έκδοση αυτού του Ψαλτηρίου με προσευχή, καθοδήγηση και οικονομική βοήθεια.

Ταυτόχρονα, συγχαίρουμε τα μέλη της ομάδας θεολόγων και βιβλιστών της Θεολογικής Σχολής Πατριάρχης Ιουστινιανόστου Πανεπιστημίου του Βουκουρεστίου, οι οποίοι, υπό την καθοδήγηση του Πρωτοπρεσβυτέρου Κωνσταντίνου Κόμαν, ανέλαβαν την επίπονη εργασία της μετάφρασης αυτού του βιβλικού, λειτουργικού και πολιτιστικού θησαυρού.

Προσευχόμαστε στην Παναγία Τριάδα αυτό το Ψαλτήριον να αποτελέσει ευλογία για όλους τους πιστούς, στήριγμα στην πνευματική τους καθοδήγηση και ζωντανή πηγή προσευχής και λειτουργικής υμνολογίας, που θα τρέφει και θα ενισχύει τον νου και την καρδιά όσων το χρησιμοποιούν με πίστη.

† ΔΑΝΙΗΛ

Πατριάρχης της Ορθοδόξου Εκκλησίας της Ρουμανίας

